

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र विशारद (B.Lib I. Sc.)

परीक्षा : जानेवारी - २०२३

सत्र - १

विषय : वर्गीकरण तात्त्विक (BL-31-122)

दिनांक : १८/०१/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडा

(१०)

१. ज्ञान वर्गीकरण म्हणजे चे वर्गीकरण होय.
अ) शीर्षक
ब) लेखक
क) ज्ञान
ड) यापैकी नाही
२. वर्गीकरण हा शब्द या शब्दापासून आला आहे.
अ) अनुक्रम
ब) संख्या
क) क्रमिक
ड) वर्ग
३. यांनी ' ग्रंथालयाच्या व्यवस्थेमध्ये वर्गीकरण हा महत्त्वाचा आणि मूलभूत आधार मानला जातो असे म्हंटले आहे.
अ) एच. ई.ब्लिस
ब) बर्विक सेयर्स
क) डॉ.मेलविल ड्युई
ड) डॉ. शि. र. रंगनाथन.
४. द्विबिंदू वर्गीकरण पद्धती यांनी सुरु केली.
अ) डब्लू बी सेयर्स
ब) डॉ. शि.र.रंगनाथन
क) रिचर्डसन
ड) डॉ.मेलविल ड्युई
५. वर्गीकरण पद्धतीचे प्रमुख प्रकार आहेत.
अ) १
ब) २
क) ३
ड) ४
६. द्विबिंदू वर्गीकरणाच्या ७व्या आवृत्तीमध्ये मूळ विषयांची संख्या जवळपास आहे.
अ) ७३५
ब) ७५०
क) ७००
ड) ७२५
७. द्विबिंदूच्या पहिल्या आवृत्तीत चिन्हे होती.
अ) २३
ब) २६
क) २९
ड) २७
८. द्विबिंदू वर्गीकरणामध्ये मूलभूत श्रेणी आहेत.
अ) ३
ब) ४
क) ६
ड) ५
९. डॉ. मेलविल ड्युई मध्ये महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल होते.
अ) कॅनडा
ब) अमेरिका
क) पॅरिस
ड) फ्रान्स
१०. दशांश वर्ककरणाची पहिली आवृत्ती मध्ये प्रसिद्ध झाली.
अ) १७७८
ब) १८७६
क) १७७६
ड) १८७७

- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (३०)
१. वर्गीकरणाचे प्रकार स्पष्ट करा
 २. एच ई ब्लिस यांचे वर्गीकरणात योगदान या बदल सविस्तर माहिती लिहा
 ३. डॉ रंगनाथन यांचे वर्गीकरणातील योगदान या बदल सविस्तर माहिती लिहा
- प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (४०)
१. ग्रंथवर्गीकरण व ज्ञानवर्गीकरण यातील फरक स्पष्ट करा
 २. चिन्हांकनची आवश्यकता व कार्ये स्पष्ट करा
 ३. द्विबिंदू वर्गीकरण पद्धती बदल सविस्तर माहिती लिहा
- प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २) (२०)
१. मागणिक अंक
 २. शुद्ध चिन्हांकन
 ३. क्लासिफिकेशन रिसर्च ग्रुप

English Translation

Classification -Theory (BL-31-122)

- Q. 1 Choose the correct option** (10)
1. Knowledge classification means classification of _____
 - a) Title
 - b) Author
 - c) Knowledge
 - d) None of the above
 2. The word classification has been derived from the word-----
 - a) Order
 - b) Number
 - c) Serial
 - d) Class
 3. In a library system classification in an important and basic support has been stated by-----
 - a) H.E. Bliss
 - b) Berwick Sayers
 - c) Melvil Dewey
 - d) Dr. S. R. Ranganathan
 4. Colon classification system was introduced by -----
 - a) W. B. Sayers .
 - b) Dr. S. R. Ranganathan
 - c) Richardson .
 - d) Melvil Dewey
 5. Classification system is mainly of ----- types
 - a) 1
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
 6. In the 7th edition of colon classification of the main subjects are approximately ----
 - a) 735
 - b) 750
 - c) 700
 - d) 725
 7. First edition of CC had ____ symbols.
 - a) 23
 - b) 26
 - c) 29
 - d) 27
 8. Fundamental categories in CC
 - a) 3
 - b) 4
 - c) 6
 - d) 5
 9. Melvil Dewey was a college librarian in-----
 - a) Canada
 - b) America
 - c) Paris
 - d) France

